

HUMOR SERIEUS NEMEN

Dieter Verstraete

Over de auteur

DIETER VERSTRAETE

is leerkracht Nederlands en Engels in het Sint-Jozefsinstituut Handel, Toerisme en IT in Brugge. Daarnaast geeft hij ook workshops op verschillende nascholingsdagen en is hij assistent aan de vakgroep Onderwijskunde van de Universiteit Gent.

We houden allemaal van een geslaagde mop op café, een hilarische meme op ons digitaal prikbord of een goed uitgewerkte practical joke. En wie speelt vandaag niet met die leuke filters, bitmoji's of gifs in diverse sociale media? Het is bij onze leerlingen niet anders en daarom deel ik graag enkele suggesties voor taalcreatieve, eigentijdse humoropdrachten waarbij digitale werkmiddelen meestal centraal staan. Samen met enkele collega's ging ik er vorig jaar mee aan de slag en het werd een van de favoriete lessenreeksen van onze klassen. Er is trouwens altijd een link met onderdelen uit taalbeschouwing of literatuur mogelijk: leerlingen verwerken zelfstandig de 'theoretische' basis en moeten die meteen toepassen.

Dieter Verstraete

WWW.CAPTIONGENERATOR.COM

Via deze gebruiksvriendelijke website kunnen de leerlingen ondertitels plaatsen bij klassieke filmpjes. Denk aan de passage uit *Der Untergang*, de Noord-Koreaanse nieuwslezeres, de pratende tweeling, de lachende Spanjaard ... Het lijkt simpel, maar hier moeten de studenten spelen met timing, letten op non-verbale communicatie en naar een pointe toewerken. Leerlingen moeten echt de juiste woorden vinden zodat alles past binnen de strikte spreektijd.

Zelf maken we de opdracht moeilijker door de leerlingen een specifiek doelpubliek op te leggen. Het eindresultaat moet een satirisch filmpje zijn, waardoor je hierbij makkelijk het verschil tussen ironie, sarcasme, parodie, satire, persiflage ... kan toelichten. (We gaven trouwens zelf het goede voorbeeld met dit filmpje: www.captiongenerator.com/265602/ Een-leerkracht-getuigt.)

IFARTCOULDTALK.TUMBLR.COM EN WWW.PHRASEIT.NET

Wil je de contrastwerking en het verrassingseffect van humor centraal zetten? Check dan zeker 'If art could talk' online en daag de leerlingen uit om het nog beter te doen. Slagen zij er ook in om een beroemd schilderij succesvol te combineren met een grappige, hedendaagse dialoog en zo op de lachspieren te werken? Leg de lat voor oudere leerlingen hoger door een actueel thema of bijvoorbeeld het gebruik van spreekwoorden als beperking op te leggen. De leerlingen kunnen een optimaal resultaat bereiken als ze www.phraseit.net gebruiken om de tekstballonnen toe te voegen. Deze oefening kan bovendien een evaluerende opdracht zijn na een lessenreeks rond de diverse literatuurstromingen: sluiten de inhoudelijke elementen correct aan bij de vormelijke aspecten van het kunstwerk?

WWW.POWTOON.COM
EN WWW.PIXTON.COM

PowToon geeft iedereen de kans om vlot een animatiefilmpje te maken binnen diverse stijlen. Leerlingen gaan dus aan de slag met diverse literaire bouwstenen om bijvoorbeeld een grappige anekdote of hun favoriete sketch in een filmpje te gieten. Of kunnen ze saaie, traditionele instructies hertalen naar een grappige video? Wie dit liever beperkt tot een storyboard of een korte strip, kan gebruik maken van Pixton. De opdracht lijkt trouwens frivoler dan hij is: vlotte dialogen schrijven en de lezer/kijker blijven boeien is geenszins evident. Een zijstapje naar de technieken van boeiende werking is hier zeker mogelijk. Je kan hier bovendien de studenten extra uitdagen door bijvoorbeeld louter op situatie- of taalhumor te focussen, of door stereotiepe personages te verbieden.

WWW.IMGFLIP.COM/
MEMEGENERATOR

Geef de leerlingen een herkenbare situatie (bv. lastige dagen op school, samenleven met broers en zussen, de sleur in je relatie, een avondje uitgaan ...) en laat hen daarrond enkele memes uitwerken. Kunnen ze met andere woorden met weinig woorden toch to the point en (zelf)kritisch zijn? Hierbij kan je ook de grenzen van humor aftasten, het virale aspect van memes bespreken en de connotatie van woorden analyseren. Enkele voorbeelden van mijn leerlingen zie je onderaan op deze pagina.

Extra tips

- Wil je rond sarcasme werken, google dan zeker eens 'honest advertising slogans'. Leerlingen vinden vlot nieuwe, eerlijke slogans bij hun favoriete producten: van *Colruyt – lage prijzen, gratis proevertjes, Kriek Max – zo is er ook iets voor de dames* tot *Evian – de #1 voor bottle flips*. In bepaalde richtingen kan je dit zeker koppelen aan doelstellingen rond grafisch vormgeven.
- Hou je meer van woordspelingen en catchphrases? Zoek dan online naar 'funny bumper stickers' en laat de leerlingen nieuwe stickers bedenken. Je kan werken rond bepaalde thema's, bijvoorbeeld gelinkt aan sociale projecten of goede doelen. Hiermee toon je aan dat humor niet altijd vrijblijvend is.
- Kleur je graag buiten de lijntjes? Ga dan aan de slag met guerrillahumor: je vindt heel wat voorbeelden online (bij afbeeldingen). De leerlingen dienen een ludieke en mediagenieke actie uit te werken die ongetwijfeld viraal kan gaan. Of ze kunnen die guerrillahumor in school toepassen, iets wat onze leerlingen gretig deden.

Toemaatje

Onze klassen moesten de opdrachten samenbrengen in een PowerPoint, waardoor we ICT integreren in het vak Nederlands. We laten hen gebruik maken van hyperlinks, geïmporteerde filmpjes, efficiënte effecten, interne koppelingen, de perfecte afbeeldingsopmaak ... Zo kom je tegevoet aan de meer geïntegreerde positie van informatica binnen vele richtingen.

